

هم ثروت و هم فقر، ابتلاء و امتحان الهی است

آیت الله جوادی آملی بیان کرد: بینش برخی افراد همین است که اگر یک وقت وضع مالی او خوب بود و در سلامت، رفاه و نعمت بود می‌گوید خدا مرا گرامی داشت، در صورتی که فقر و ثروت هر دو امتحان الهی است.

آیت الله جوادی آملی بیان کرد: بینش برخی افراد همین است که اگر یک وقت وضع مالی او خوب بود و در سلامت، رفاه و نعمت بود می‌گوید خدا مرا گرامی داشت، در صورتی که فقر و ثروت هر دو امتحان الهی است.

به گزارش خبرگزاری مهر، آیت الله جوادی آملی در جلسه درس تفسیر خود که ۲۸ بهمن ماه در مسجد اعظم قم برگزار شد، در ادامه تفسیر آیات نورانی سوره مبارکه «فجر» بیان کرد: بینش برخی افراد این است که اگر یک وقت وضع مالی آنها خوب بود و در سلامت، رفاه و نعمت بودند می‌گویند خدا ما را گرامی داشت اما اگر به بیماری یا به فقر یا مشکلات دیگر مبتلا شدند می‌گویند خدا ما را اهانته کرد. اینچنین اشخاصی معیار اهانته و اکرام را در ثروت می‌دانند! در حالی که خداوند فرمود این چنین نیست! هم ثروت ابتلاء و امتحان است و هم فقر و نداری، هم سلامت ابتلاء و امتحان است هم بیماری. در هر دو حال ما داریم شخص را امتحان می‌کنیم.

وی ادامه داد: خداوند می‌فرماید، ما هرگز کسی را اهانته نکردیم بلکه ما امتحان کردیم. کسی که دارد، مبتلا به ثروت است و کسی که مشکل مالی دارد مبتلا به فقر است. در نتیجه ما اگر به کسی مال دادیم او را اکرام نکرده ایم و اگر کسی را به فقر امتحان کردیم به او اهانته نکرده ایم، هر دو نزد ما محترمند چون انسان هستند.

این استاد برجسته حوزه علمیه قم تصریح کرد: تاکید خداوند این است که اگر کسی را به تنگ دستی مبتلا کرد به او اهانته نکرده است بلکه او را روی صندلی آزمایش نشانده است چرا که انسان تا امتحان ندهد به کمال نمی‌رسد «و تَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً». ما یک کلاس امتحان داریم به نام کلاس ثروت، یک کلاس امتحان داریم به نام کلاس فقر؛ این طور نیست که اگر کسی غنی است همیشه آبا و اجدادش غنی باشند خیلی‌ها فقیرزاده هستند و بعد غنی می‌شوند، خیلی‌ها غنی زاده اند و بعد فقیر می‌شوند.

آیت الله جوادی آملی خاطرنشان کرد: خداوند می‌فرماید شما آن کار اساسی را نمی‌کنید «كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ»؛ شما یتیم را گرامی نمی‌دارید. می‌دانید گرامی داشتن صدقه بالاتر از بخشش است! بالاتر از هبه است! بالاتر از چشم روشنی است! در صدقه تا قصد قربت نکنی مقبول نیست، صدقه عبادت است، صدقه عقد است صدقه کجا و هبه کجا! صدقه کجا و هدیه کجا! صدقه کجا و چشم روشنی کجا! آنها که عبادت نیست. قوام صدقه به «قربة إلى الله» است، آن صدقه ای که راهگشا است و بیماری و مشکل را حل می‌کند مثل نماز است. صدقه جز عقود عبادی است؛ حضرت امیر در نهج البلاغه می‌فرماید «إِنَّ الْمِسْكِينَ رَسُولُ اللَّهِ»؛ یعنی اگر نیازمندی در خانه شما آمد این را بدان که «الله» آدرس تو را به او داد، مبادا او را رد کنی؟ رسالت اصلی تو این است که «قربة إلى الله» این کار را انجام بدهی. چرا که اگر می‌خواهی کریم بشوی باید اکرام کنی.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به معضل تکدی‌گری در جامعه اشاره و اظهار کرد: یکی از کسب‌های حرام، کسب گدایان حرفه‌ای است؛ اینها که در سر چهارراه و خیابان می‌ایستند و بعد از مرگ معلوم می‌شود که موجودی فراوانی دارند کسبشان حرام است. مرحوم شیخ در مکاسب یکی از مکاسب محرّمه را همین کسب حرامی که برای گدایان حرفه‌ای است، ذکر می‌کند برای اینکه خودش می‌گوید من فقیر هستم در حالی که دروغ می‌گویم، کاذبانه دارد مال مردم را غارت می‌کند.

این مفسر قرآن تأکید کرد: هر کدام از ما در میان همسایه‌ها و ارحام خود کسانی را می‌شناسیم که نیاز به کمک دارند، اگر سراغ نداریم که به وسیله دوستان دیگر می‌توانیم تحقیق کنیم. در قرآن کریم فرمود خیلی‌ها از درون افراد بی‌خبر هستند؛ فرمود همان طوری که تحصیل علم لازم است از این جهت هم تحصیل علم لازم است، فرمود از همسایه‌ها باید باخبر باشید و به کسانی کمک کنید که «يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعْقُفِ» او چون عقیفانه زندگی می‌کند دیگران خیال می‌کنند که وضع مالی او خوب است در حالی که واقعاً نیازمند هستند، اما آبرومند زندگی می‌کنند، باید به این افراد کمک کنید «يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعْقُفِ».